

Erasmus+ a akademické knižnice

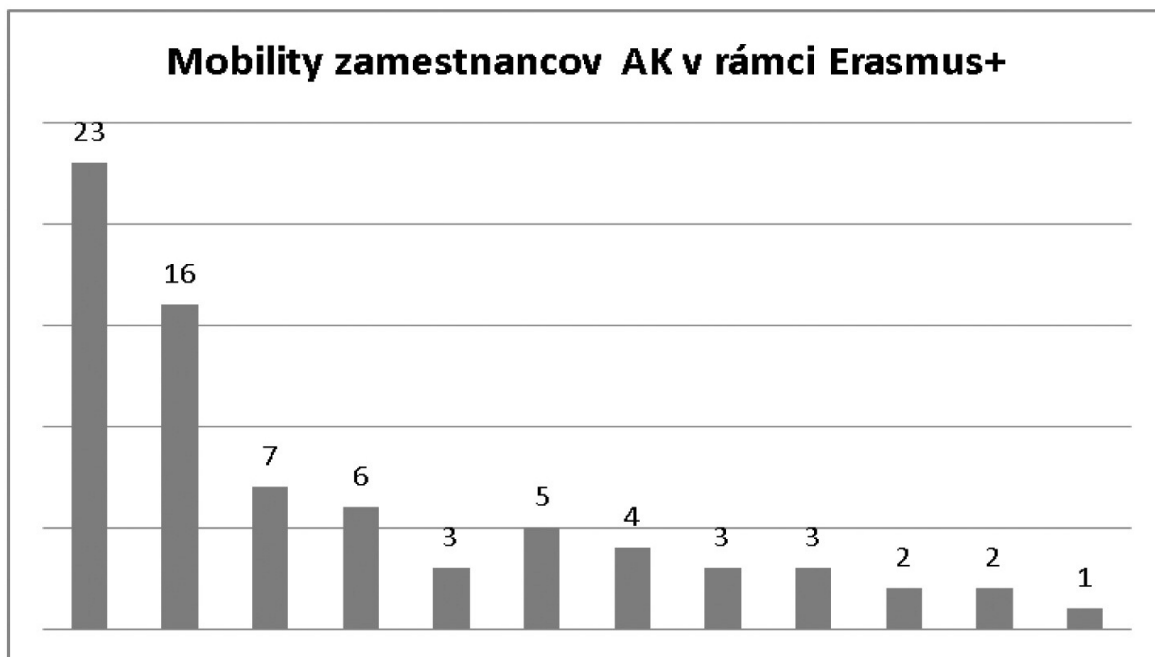
Prieskum z marca 2017 ukázal, že v rokoch 2014 – 2016 využili akademické knižnice na 12 verejných a štátnych vysokých školách SR (z celkového počtu 21) možnosti financovania zahraničných mobilít zamestnancov zo zdrojov Erasmus+. Kolegov zo zahraničia v rámci tohto programu prijali v akademických knižniciach na 15 vysokých školách. V sledovanom období sa uskutočnilo 75 ciest do 11 krajín Európy s podporou programu a prijalo 81 návštev z 8 krajín. Možno skonštatovať, že program Erasmus+ má významný prínos pre rozvoj medzinárodnej spolupráce akademických knižníc a podporuje rozvoj ich ľudských zdrojov.

Rok 2017 je rokom 30. výročia programu Erasmus, resp. Erasmus+, označovaného ako „platforma pre európsku a medzinárodnú mobilitu“. V tejto súvislosti sa publikovalo a publikuje množstvo informácií o tom, ako tento program Európskej únie, zameraný na podporu aktivít v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu, obohatil životy ľudí, ktorí sa do neho zapojili a prispel k ich odbornému a profesionálnemu rastu. Je potešiteľné, že príležitosti, ktoré Erasmus poskytol, plnohodnotne využili mnohé akademické knižnice na Slovensku na vytváranie medzinárodných kontaktov a odborný rast zamestnancov.

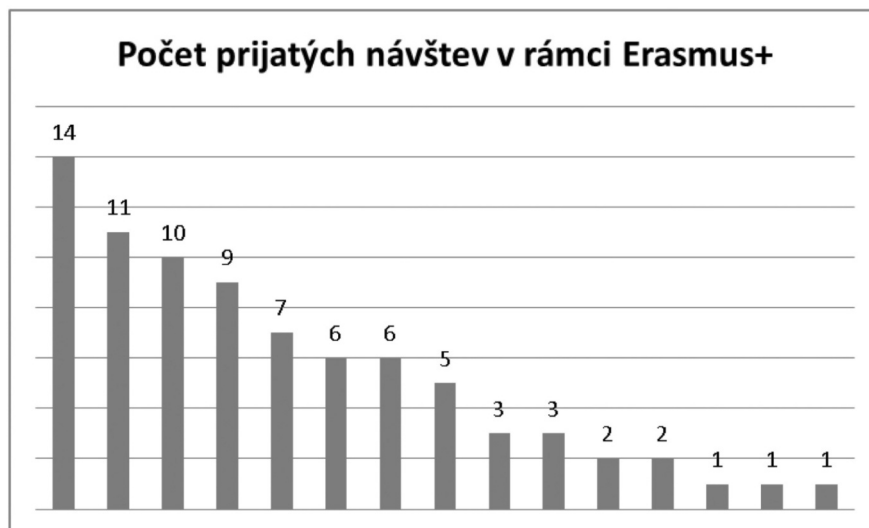
Od začiatku svojho vzniku, v roku 1987, bol program Erasmus určený pre vysokoškolskú komunitu, najmä na mobility študentov za účelom štúdia alebo stáže v zahraničí, v menšej miere mobility učiteľov a iných pracovníkov vysokých škôl. V rokoch 1995 – 2007 bol súčasťou programu SOCRATES, v rokoch 2007 – 2013 súčasťou Programu celoživotného vzdelávania (spolu s Leonardo da Vinci, Comenius a Grundtvig) a od roku 2014 pokračuje ako Erasmus+, kde môžu všetci odborní zamestnanci vysokých škôl absolvovať stáž alebo školenie v zahraničí. Umožňujú sa mobility do 28 členských krajín EÚ, krajín EZVO/EHP (Island, Nórsko, Lichtenštajnsko) a kandidátskych krajín (Turecko, Macedónsko).

Motiváciou pre prieskum zapojenia zamestnancov AK do Erasmus+ mobilít bola príprava príspevku na seminár *TLIB – Trendy v knižničnej praxi*, zameraný na oblasť medzinárodnej spolupráce, ktorý v apríli tohto roku pripravila Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici. Príspevok sa mal venovať prínosu Erasmus+ mobilít pre Slovenskú poľnohospodársku knižnicu pri SPU v Nitre, a tak sa porovnanie jej aktivít s ďalšími akademickými knižnicami priam žiadalo. Preto boli zistenia, ktoré prieskum priniesol, pôvodne publikované ako súčasť širšieho zameraného príspevku v zborníku z tohto podujatia.

Tak návratnosť odpovedí na otázky, ako aj výsledky boli prekvapivo bohaté. Z 23 verejných a štátnych vysokých škôl poskytlo údaje 21, z nich 4 nemali s programom Erasmus+ nijaké skúsenosti. Na zvyšných 17 vysokých školách mali AK skúsenosti, či už ako návštevníci zahraničných knižníc (12 VŠ, ich rozloženie ukazuje obrázok 1), alebo prijímatelia návštev zo zahraničia (15 VŠ, ich rozloženie je na obrázku 2). V percentuálnom vyjadrení 80 % knižníc participovalo na Erasme, 57 % mobilitami zamestnancov, 71 % ako hostitelia. Prieskum sa týkal obdobia troch rokov (2014 – 2016) a podľa jeho výsledkov sa za tieto tri roky v akademických knižniciach verejných a štátnych VŠ realizovalo 75 mobilít zamestnancov a knižnice navštívilo 81 kolegov zo zahraničia, čo jednoznačne vypovedá, že knižnice boli v tejto oblasti veľmi aktívne.

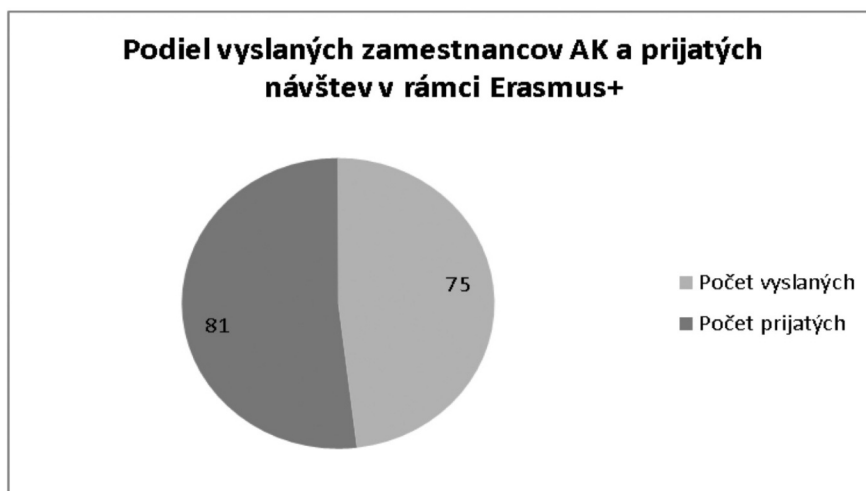
Obrázok 1 Počet vyslaných zamestnancov akademických knižníc v rámci Erasmus+ za obdobie troch rokov (2014 – 2016)

Obrázok 2 Počet prijatých návštev v akademických knižniciach v rámci Erasmus+ za obdobie troch rokov (2014 – 2016)

Mobility slovenských knihovníkov sa spravidla týkali návštev knižníc partnerských univerzít, spolu v 11 krajinách Európy (Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Španielsko, Slovinsko, Rakúsko, Holandsko, Grécko, Taliansko, Dánsko a Island). Najväčší počet ciest bol do ČR (35), Poľska (15) a Maďarska (7). Zahraniční knihovníci, ktorí navštívili naše knižnice, boli prevažne z Poľska (50) a Maďarska (8), menšie zastúpenie návštev bolo z Českej republiky, Írska, Lotyšska, Litvy, Chorvátska a Ukrajiny.

Knižnicami s najvyšším počtom realizovaných mobilit boli akademické knižnice Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Katolíckej univerzity v Ružomberku, Realizovali spolu 43 mobilit, čo je viac ako polovica. Viaceré akademické knižnice realizovali iba malý počet mobilit, alebo vôbec nijaké, prijali však relatívne vysoký počet návštev.

Obrázok 3 Podiel vyslaných zamestnancov akademických knižni a prijatých návštev v rámci Erasmus+ za obdobie troch rokov (2014 – 2016)

Erasmus+ mobility zamestnancov hodnotia akademické knižnice, ktoré s nimi majú skúsenosti, veľmi pozitívne. Vyššie uvedené čísla nevytvádzajú o kvalite a prínosoch pre jednotlivé inštitúcie. Proces získania finančných zdrojov je založený na jasnom deklarovaní obsahovej náplne a „odpočte“ dosiahnutých cieľov. Záujemca o získanie grantu z akademickej knižnice musí obstáť v konkurencii ďalších zamestnancov univerzity, najmä pedagogických a výskumných. Program mobility sa pripravuje v spolupráci s partnerskou inštitúciou a v súlade s cieľmi, ktorú si záujemca o Erasmus+ mobilitu stanovil. „Predloženie odpočtu“ neznamená iba napísanie správy, ale veľmi často aj komunikáciu získaných poznatkov v rámci materskej knižnice, v ideálnom prípade tiež posun získaných poznatkov do praxe.

Erasmus+ program je jedným z mála zdrojov na financovanie zahraničných ciest zamestnancov akademických knižníc. Ne-pochybne prispieva k zvyšovaniu kvality ľudských zdrojov tým, že vytvára možnosti na odborný a osobnostný rast zamestnancov. Otvára tiež cesty pre vytváranie medzinárodných partnerstiev a treba len dúfať, že akademické knižnice budú v tejto oblasti prinajmenej rovnako aktívne ako v predchádzajúcich rokoch.

Bibliografické odkazy:

Erasmus+ Program EÚ pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport [online]. S.n. : SAAIC, © 2013 [cit. 05-04-2017].
Dostupné na: <http://www.erasmusplus.sk/index.php?sw=70>

Mgr. Beáta Bellérová, PhD.

beata.bellerova@uniag.sk ■

(Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre)